

[Закон о универзитетима, од 17. фебруара 1956. године]

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УНИВЕРЗИТЕТИМА

На основу члана 71 тачка 14 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења и о органима власти Народне Републике Србије, проглашава се Закон о универзитетима који је усвојила Народна скупштина Народне Републике Србије на седници Републичког већа од 17 фебруара 1956 године.

ИВ број 101

У Београду, 17 фебруара 1956 године

Претседник

Народне скупштине,

Петар Стамболић, с. р.

Претседник

Извршног већа

Јован Веселинов, с. р.

ЗАКОН

О УНИВЕРЗИТЕТИМА

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Универзитет је заједница факултета као научних и највиших наставних установа за одређене струке односно групе струка.

Универзитет се стара о унапређењу и усклађивању наставе и научног рада и врши послове од заједничког интереса за факултете.

Члан 2

Универзитет и факултети су самосталне установе засноване на начелима друштвеног управљања.

Питања извођења наставе и научног рада спадају у искључиви делокруг наставно-научних колектива.

Опште студентске организације имају право да подносе органима управљања универзитетом односно факултетима предлоге за решавање свих питања у области организације и извођења наставе и материјалног положаја студената.

Члан 3

Универзитет и факултети оснивају се и укидају законом.

Сваки факултет припада одређеном универзитету.

На факултетима се могу, статутом факултета, образовати отсеци и групе.

Члан 4

Универзитет и факултети:

1) спремају високовалификоване стручњаке увођењем студената у теориска и практична звања, као и у методе научног рада;

2) васпитавају студенте као свесне грађане социјалистичке заједнице;

3) организују научни рад и врше научна истраживања;

4) старају се о подизању научног и наставног подмлатка и даљем усавршавању стручњака;

5) својим радом и сарадњом са научним, привредним, културним и осталим друштвеним установама и организацијама у земљи и међународном научном и стручном сарадњом унапређују науку и наставу и помажу привредни, културни и друштвени развитак земље.

Члан 5

Зајамчена је слобода наставног и научног рада на универзитету.

Настава и испити су јавни.

Члан 6

Сваки грађанин има право да се под једнаким условима упише на факултет и да на њему стиче академске и научне степене.

Члан 7

Универзитети и факултети су правна лица.

Универзитети и факултети врше своја права и дужности у сагласности са Уставом, законом и статутом универзитета односно факултета.

Универзитет има према факултетима она права која су му законом или статутом универзитета одређена.

Члан 8

Универзитет и факултет имају своје статуте.

Статут универзитета садржи одредбе о организацији, раду, установама и администрацији универзитета.

Статути факултета садрже одредбе о организацији и раду факултета, о наставном плану и правилима студија, о установама и о администрацији факултета.

Статуте универзитета и факултета потврђује Народна скупштина Народне Републике Србије.

Члан 9

Колективни органи универзитета и факултета раде као целина и само на седницама врше права која им припадају.

Колективни органи доносе своје одлуке јавним гласањем, уколико овим законом није друкчије одређено.

Уколико овим законом није друкчије одређено, колективни органи пуноважно одлучују ако је на седници присутна већина чланова, а одлуке доносе већином гласова присутних чланова.

Одлуке универзитетског савета односно факултетских савета осим решења донетих у управном поступку, као и друге одлуке универзитетских односно факултетских органа које одреди статут универзитета односно факултета, објављују се у листу који служи за службена објављивања одлука универзитетских односно факултетских органа.

Члан 10

Материјална средства потребна за рад универзитета и факултета осигурава друштвена заједница.

Предрачун прихода и расхода универзитета као целине састоји се од предрачуна прихода и расхода факултета и њихових установа и предрачуна прихода и расхода универзитетских органа и установа.

Предрачун прихода и расхода појединих факултета и установа исказује се посебно.

Предрачун прихода и расхода универзитета и факултета саставни је део републичког буџета.

Члан 11

Универзитет и факултети располажу средствима добијеним од државних органа, привредних и других организација и установа, као и поклонима, завештањима и приходима од задужбина којима управљају.

Члан 12

Универзитетски и факултетски савети одговарају за свој рад Народној скупштини Народне Републике Србије.

Универзитетски и факултетски савети подносе крајем школске године Народној скупштини Народне Републике Србије, преко њеног Извршног већа, извештај о раду универзитета односно факултета у току школске године.

На захтев Народне скупштине Народне Републике Србије, њених тела и Извршног већа, универзитетски савети и факултетски савети дужни су да им дају мишљења о појединим питањима из делокруга универзитета односно факултета, као и извештаје о стању на универзитету односно факултету.

Универзитетски и факултетски савети могу и по својој иницијативи подносити Извршном већу извештаје означене у претходном ставу и предлагати решавање појединих питања од интереса за рад универзитета односно факултета.

Члан 13

Извршно веће Народне Републике Србије врши надзор над законитошћу рада универзитета и факултета и друга права утврђена законом.

У вршењу права надзора Извршно веће може, у року од два месеца од дана објављивања, поништити или укинути одлуку универзитетског односно факултетског савета која је противна закону или статуту универзитета односно статуту факултета.

Одредбе претходног става не односе се на управна акта.

Члан 14

Контролу над извршењем предрачуна и над материјалним пословањем универзитета и факултета, универзитетских и факултетских установа врши надлежни републички орган управе сагласно прописима који регулишу вршење контроле над извршењем предрачуна и над материјалним пословањем установа.

Члан 15

Решења која у управном поступку доносе универзитетски односно факултетски органи коначна су уколико овим законом није друкчије одређено, и против њих се, сагласно посебним прописима, може покренути управни спор.

Члан 16

У Народној Републици Србији постоји Универзитет у Београду.

У саставу Универзитета у Београду су ови факултети:

са седиштем у Београду: Архитектонски, Ветеринарски, Грађевински, Економски, Електротехнички, Машински, Медицински, Пољопривредни, Правни, Природно-математички, Рударско-геолошки, Стоматолошки, Технолошки, Фармацеутски, Филозофски и Шумарски;

са седиштем у Новом Саду: Пољопривредни, Правни и Филозофски.

I – НАСТАВА

1. Опште одредбе

Члан 17

Сврха наставе на факултету је оспособљавање за одређену струку односно одређену област науке и праксе студената и других слушалаца за које је настава организована.

Члан 18

Настава на факултету је: редовна настава, настава за научно усавршавање, настава за стручно усавршавање, настава за специјализацију и настава за припрему доктората.

На факултетима се могу организовати и други посебни облици наставе сагласно одредбама овог закона.

Члан 19

Свака врста наставе изводи се по утврђеном наставном плану.

Наставни план обухвата обавезну наставу распоређену по предметима и на временске периоде одређене за извођење наставе.

Наставни планови се објављују пре почетка њихове примене.

Члан 20

За сваки наставни предмет утврђује се програм.

Програм садржи кратак и прегледан садржај одређеног предмета и претставља обавезно испитно градиво за врсту наставе за коју су предвиђени испити.

Наставни програм предлаже наставник, разматра га катедра, а утврђује факултетска управа.

Наставни програми се објављују пре почетка наставе тог предмета.

Члан 21

Наставу изводе наставници уводећи студенте у основне проблеме и методе наставног предмета складним повезивањем теориских студија са практичним и експерименталним радом.

Ради оваквог спровођења наставе на факултетима се одржавају предавања, семинари, вежбе и други облици наставе.

Статутом факултета прописале се за које је предмете похађање наставе (предавања, семинара, вежби) обавезно за студенте.

Члан 22

Настава се изводи у току школске године.

Школска година почиње 1 октобра, а завршава се 30 септембра наредне године.

Зимски семестар траје од 1 октобра до 15 јануара наредне године, а летњи семестар од 16 фебруара до 30 јуна.

2. Редовна настава

Члан 23

Редовна настава траје:

четири школске године на економским, пољопривредним, правним, природно-математичким, филозофским и шумарским факултетима;

пет школских година на архитектонским, ветеринарским, грађевинским, електротехничким, машинским, рударско-геолошким, технолошким и фармацеутским факултетима;

шест школских година на медицинским и стоматолошким факултетима.

Члан 24

Наставни план редовне наставе утврђује се статутом факултета.

Члан 25

У оквиру редовне наставе може се одлуком факултетске управе установљавати настава необавезних предмета.

Наставни план и програм необавезних предмета утврђује факултетска управа.

Члан 26

На факултетима на којима се врши редовна настава из две или више струка могу се за предмете појединих струка односно за предмете сродних научних дисциплина образовати отсеци или групе.

Факултетским статутом одређују се предмети сваког отсека односно групе.

На челу отсека односно групе стоји старешина кога бира скуп отсека односно групе.

Скуп отсека односно групе чине сви наставници и претставници факултетских сарадника и сарадника факултетских установа. Број и начин избора претставника ових сарадника утврђује статут факултета.

Статут факултета прописује ближе одредбе о организацији и раду отсека односно групе, као и ближе одредбе о правима и дужностима старешине и скупа отсека односно групе.

3. Настава за научно и стручно усавршавање и за специјализацију

Члан 27

Настава за научно и стручно усавршавање и за специјализацију заводи се за кандидате који су завршили редовне студије.

Члан 28

Сврха наставе за научно усавршавање је продубљено и свестраније проучавање одређене научне области редовне наставе и спремање кандидата за самостални научни рад у тој области.

Сврха наставе за стручно усавршавање је упознавање кандидата са најновијим тековинама и методама у одговарајућој научној области односно дисциплини.

Сврха наставе за специјализацију је давање кандидату допунских разрађених теориских и практичних знања из појединих предмета или из група предмета.

Члан 29

Настава за научно и стручно усавршавање и специјализацију изводи се према наставном плану који утврђује факултетска управа уз сагласност факултетског савета.

Настава за научно усавршавање може бити организована и као настава за припрему доктората.

Члан 30

Кандидату који положи прописане испите из предмета одређених наставним планом за научно усавршавање или наставним планом за специјализацију издаје се диплома, ако је настава трајала најмање годину дана. Посебним прописима одређују се права која се стичу овом дипломом.

Кандидату који положи прописане испите из предмета одређених наставним планом за стручно усавршавање издаје се уверење.

4. Настава за припрему доктората

Члан 31

Статутом факултета може се уводити настава за припрему доктората и одређује се њен облик и начин извођења.

Статутом факултета може се прописати да је кандидат који посећује наставу дужан да у току наставе за припрему доктората изради одређене радове.

5. Посебни облици наставе

Члан 32

На факултетима се могу организовати течајеви и други слични облици наставе.

Одлуку о организовању наставе из претходног става доноси факултетска управа уз сагласност факултетског савета или на основу прописа Извршног већа Народне Републике Србије.

Државни органи, установе, привредне организације и њихова удружења и друштвене организације могу предлагати факултетима организовање наставе из става 1 овог члана уз услов да обезбеде факултету средства за њено извођење.

Одлуком факултетске управе односно прописом Извршног већа Народне Републике Србије може се одредити да наставу из става 1 овог члана могу користити и лица која немају свршени факултет.

6. Вежбе и семинари

Члан 33

За одговарајуће предмете који се предају у оквиру редовне наставе на факултетима се организују вежбе и семинари.

Вежбе и семинари могу се организовати и као облик наставе за усавршавање, за специјализацију и наставе за припрему доктората.

Настава на вежбама и у семинарима врши се под руководством наставника.

Семинари и вежбе за предмете који се предају у оквиру редовне наставе утврђују се статутом факултета, а остали семинари и вежбе могу се установљавати и одлуком факултетске управе.

7. Катедре

Члан 34

Катедра је организациона јединица наставе и научног рада која удружује наставнике, факултетске сараднике и сараднике факултетских установа из одређене групе сродних предмета.

Сваки предмет припада једној катедри.

Катедре се установљавају факултетским статутом.

Члан 35

Катедра претреса и решава основна питања спровођења наставног програма и извођења наставе, а нарочито питања организовања и рада вежби, семинара, лабораторија, завода и других установа факултета на којима се изводи настава из области катедре.

Катедра по правилу организује наставу за усавршавање, наставу за специјализацију и наставу за припрему доктората.

Катедра претреса и планове научно-истраживачког рада института који раде у области катедре и даје мишљење факултетској управи о тим плановима.

Катедра предлаже факултетској управи хонорарне наставнике за наставу за стручно усавршавање и за посебне облике наставе, као и позивање истакнутих стручњака за рад са студентима на вежбама и семинарима.

Члан 36

Катедра има скуп катедре и шефа катедре.

Шефа катедре бира факултетска управа из реда професора уз претходно прибављено мишљење скупа катедре.

Скуп катедре чине сви наставници, факултетски сарадници и сарадници факултетских установа који раде на предметима које катедра обухвата.

Катедра може бирати за своје чланове и наставнике одговарајућих предмета на другим факултетима и научне и стручне сараднике у одговарајућим установама.

Члан 37

Катедра може имати спољне научне и стручне сараднике, који сарађују на извршењу њених задатака.

За сарадника у смислу одредбе претходног става може бити изабрано лице које испуњава услове за избор за научног односно стручног сарадника.

Сараднике у смислу одредбе става 1 овог члана бира факултетска управа на предлог катедре.

Члан 38

Две или више истородних катедри разних факултета могу образовати савет катедри.

Савет катедри разматра сва питања од заједничког интереса за катедре претстављене у савету и предлаже одговарајућим факултетским органима начин решавања тих питања.

Универзитетска управа може одредити да се образује савет за одређене катедре појединих факултета.

Ближе одредбе о начину образовања и раду савета катедри прописује статут универзитета.

Члан 39

Статут универзитета може одредити да студенти два или више факултета слушају наставу и полагају испите из одређених предмета на катедри једног факултета.

8. Испити

Члан 40

Испити се одржавају на крају наставе сваког обавезног предмета.

За поједине предмете могу се установљавати колоквијуми и други облици претходног проверавања стечених знања.

Члан 41

Испити могу бити усмени или писмени, или усмени и писмени.

Испити се полажу пред наставником или пред испитном комисијом састављеном од наставника.

Испитне комисије образује факултетска управа.

Члан 42

Коначна оцена на испитима изражава се целим бројевима од пет до десет.

Најнижа прелазна оцена је шест.

Приликом оцењивања узима се у обзир успех који је кандидат постигао на испиту, а исто тако и успех који је на истом предмету постигао на колоквијуму и у току рада на вежбама и семинарима.

Члан 43

Студент који у току редовне наставе ни на трећем испиту из једног предмета не постигне прелазну оцену, четврти пут полаже испит пред испитном комисијом.

Члан 44

Оцена постигнута на сваком испиту уноси се у прописана документа и потврђује потписом испитивача односно чланова испитне комисије.

Члан 45

Статутом факултета одређују се научне дисциплине из којих се даје докторат наука, као и научне дисциплине из којих се полаже усмени докторски испит и услови ослобођења од полагања усменог докторског испита.

9. Диплома о завршеној редовној настави

Члан 46

Студенту који је положио све обавезне испите прописане статутом факултета издаје се диплома о свршеном факултету.

Садржину и облик дипломе прописује статут универзитета.

III – НАУЧНИ РАД

Члан 47

Ради извођења и унапређења наставе и решавања питања од значаја за друштвени, културни и привредни развитак друштвене заједнице, као и унапређења науке, наставници и сарадници раде индивидуално и колективно.

Члан 48

Универзитет и факултети старају се о организовању научног и стручног рада на факултету, у универзитетским и факултетским установама, усаглашавају научни и стручни рад универзитетских и факултетских установа и наставно-научних колектива, разматрају постигнуте резултате научног и стручног рада и обезбеђују услове за научни рад наставника, факултетских сарадника и наставно-научних колектива, установа и њихових сарадника.

Научну и стручну обраду појединих питања могу предлагати органи и установе универзитета и факултета, поједини наставници и сарадници, наставно-научни колективи, као и органи, установе и организације ван универзитета.

Члан 49

Универзитет, факултети и њихове установе остварују научну сарадњу са сродним установама и појединим научним радницима у земљи и у иностранству.

Члан 50

Средства за организовање и извођење научног рада обезбеђују се предрачуном универзитета односно факултета.

Државни органи, установе, привредне и друге организације могу обезбеђивати универзитету, факултетима и њиховим установама материјална средства за научну обраду појединих питања.

Члан 51

Ближе одредбе о организацији и извођењу научног рада на факултетима и универзитетским установама прописују статuti факултета односно статут универзитета.

IV – УНИВЕРЗИТЕТСКЕ И ФАКУЛТЕТСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 52

За извођење наставе и организовање и обављање научног рада универзитет и факултети имају наставно-научне и помоћне установе: заводе или институте, клинике, лабораторије, библиотеке, музеје, огледна добра, огледне станице, семинаре организоване као установе, радионице и друге сличне установе.

Члан 53

Универзитетске и факултетске установе служе првенствено потребама универзитета и факултета.

Факултети могу имати заједничке установе.

Универзитет и факултети могу, на основу споразума, имати заједничке установе са другим научним и стручним установама, органима и организацијама.

Универзитет и факултети могу, на основу споразума, своје установе стављати на расположење за извршење одређених научно-истраживачких задатака научним и стручним установама, органима и организацијама, а могу у за то погодним установама ван универзитета и факултета организовати научни рад или извођење наставе.

Члан 54

Универзитетске и факултетске установе могу се оснивати као буџетске установе или као установе са самосталним финансирањем.

Установе се могу оснивати само ако су предрачуном универзитета односно факултета изричито предвиђена средства за оснивање установе.

Члан 55

Орган управљања установом може бити индивидуалан или колективан.

Индивидуалног органа управљања бира универзитетска односно факултетска управа, а потврђује га универзитетски односно факултетски савет.

Начин образовања колективног органа управљања одређује се одлуком о оснивању установе. За чланове колективног органа управљања установом могу бити именована и лица ван универзитета односно факултета.

Одлуком о оснивању установе са самосталним финансирањем може се одредити да се орган управљања установом образује по начелима друштвеног управљања.

Члан 56

У установама поред наставника, факултетских сарадника и сарадника ових установа могу сагласно правилима установе радити и други стручни сарадници, чија се права и дужности одређују по општим прописима који важе за државне службенике.

Установе могу имати техничко и друго особље.

Члан 57

Свака установа има своја правила, којима се прописују њени задаци, организација, начин управљања и рада.

Правила доноси универзитетска односно факултетска управа на предлог органа управљања установе, а потврђује их универзитетски односно факултетски савет.

Члан 58

Против решења које у првом степену у управном поступку доноси руководиоца установе може се поднети жалба колективном органу установе.

Против решења које доноси у првом степену колективни орган или руководиоца као индивидуални орган управљања факултетске установе може се поднети жалба факултетској управи, а против решења које у првом степену доноси колективан орган или руководиоца као индивидуални орган управљања универзитетском установом или заједничком установом више факултета жалба се може поднети универзитетској управи.

Жалба се подноси у року од 15 дана од дана пријема решења, а предаје се органу који је донео првостепено решење.

Члан 59

Надзор над радом установе врши факултетска односно универзитетска управа.

У вршењу права надзора универзитетска односно факултетска управа може у року од месец дана од дана доношења поништити или укинути сваки закључак органа управљања установе ако је противан закону, статуту или правилима установе.

Овлашћења из претходног става не односе се на управна акта и решења донета у поступку по дисциплинским кривицама службеника и радника.

Члан 60

Руководилац установе има право и дужност да у року од осам дана од дана доношења обустави од извршења сваки закључак колективног органа установе који је противан закону, статуту или правилима установе, и да без одлагања о томе обавести универзитетску односно факултетску управу.

Факултетска односно универзитетска управа дужна је да у року од месец дана од дана пријема решења о обустави донесе и достави своју одлуку. Ова одлука је обавезна за колективни орган или руководиоца установе.

Ако универзитетска односно факултетска управа не достави одлуку у року из претходног става закључак се извршава.

Овлашћења из става 1 овог члана не односе се на управна акта и на решења донета у поступку по дисциплинским кривицама службеника и радника.

V – СТУДЕНТИ

1. Стицање својства студента

Члан 61

Студентом универзитета постаје се уписом на један од факултета.

Грађани Федеративне Народне Републике Југославије и страни држављани, који су завршили потпуну средњу школу општег образовања, имају право да се под једнаким условима упишу на факултет.

Грађани који су завршили средњу стручну школу или учитељску школу имају право да се упишу на одговарајуће факултете сагласно посебним прописима.

Не може се уписати на факултет лице које је осуђено на казну строгог затвора или на казну затвора дужу од 6 месеци док та казна траје, као и лице које је пресудом дисциплинског суда за студенте искључено са универзитета односно факултета, док та казна траје.

Лице осуђено на казну ограничења грађанских права може се уписати на факултет док та казна траје само по одлуци факултетског савета.

Члан 62

Нострификација и еквиваленција школских докумената стечених у иностранству врши се по посебним прописима.

Члан 63

Упис студената на факултете врши се на почетку школске године.

Члан 64

Студенти факултета су редовни и ванредни.

Ванредни студенти могу постојати на факултетима на којима то дозвољава начин извођења наставе. Статутом факултета одређује се да ли на факултету могу постојати ванредни студенти.

Члан 65

У току студија студент може прећи на други факултет.

При прелазу факултетска управа признаће студенту семестре уписане и испите положене на факултету са којег студент прелази ако је наставни план за положене предмете на факултету са кога прелази истоветан са наставним планом за те предмете на факултету на који студент прелази. Ако постоји разлика у наставним плановима факултетска управа одлучиће које ће семестре и положене испите и под којим условима признати студенту.

2. Права и дужности студената

Члан 66

Студенти имају право и дужност да сагласно одредбама статута факултета посећују предавања, вежбе, семинаре и друге облике наставе, као и да полагају испите.

Студенти су дужни да се придржавају универзитетских и факултетских прописа и да чувају углед студента и универзитета.

Члан 67

Студенти могу оснивати стручна, културна и друга удружења на факултету и универзитету.

Правила студентских удружења морају бити у сагласности са законом.

Члан 68

Студенти имају право на здравствену и социјалну заштиту и друга права и повластице сагласно посебним прописима.

Стипендије и други облици материјалног помагања студената уређују се посебним прописима.

Члан 69

Студенти имају право да учествују у раду органа управљања на универзитету и факултету сагласно одредбама овог закона.

Студенти учествују у управљању установама које се баве здравственим, социјалним и материјалним питањима студената.

Члан 70

Ванредни студенти имају иста права и дужности као и редовни студенти.

Статутом факултета одређују се олакшице које уживају ванредни студенти у погледу обавеза посеђивања предавања, рада на вежбама и у семинарима и других обавеза. Ванредни студенти не могу уживати олакшице у погледу полагања испита и израде прописаних радова.

Члан 71

Студент који у току редовне наставе на четвртном полагању испита из истог предмета (члан 43 овог закона) не постигне прелазну оцену губи све повластице везане за својство студента.

Исто тако све повластице везане за својство студента губи и студент који не положи испите из свих обавезних предмета на факултету у року од године дана по истеку прописаног последњег семестра редовне наставе.

Одредба претходног става неће се примењивати на студента који је био спречен у полагању испита тешком болешћу дужег трајања.

Студенти означени у ставовима 1 и 2 овог члана задржавају право да, сагласно одредбама овог закона и одредбама статута факултета, похађају наставу и полагају испите.

Студент који је у току редовне наставе имао у полагању испита прекид дужи од три године дужан је да поново упише последња два семестра. Статутом факултета могу се за те студенте предвидети и друге обавезе као услов за полагање преосталих испита.

3. Престанак својства студента

Члан 72

Својство студента престаје:

- 1) дипломирањем;
- 2) исписом са факултета;
- 3) осудом на казну строгог затвора или казну затвора дужу од шест месеци;
- 4) осудом дисциплинског суда за студенте на казну искључења са факултета или са универзитета.

Факултетски савет може одлучити да студент који је осуђен на казну ограничења грађанских права изгуби својство студента.

Лице коме је својство студента престало по основу из тач. 3) и 4) става 1 и по основу из става 2 овог члана може се по истеку судске односно дисциплинске казне поново уписати на факултет под општим условима одређеним овим законом. При поновном упису оваквог лица сходно ће се примењивати одредба ст. 2 члана 65 и члана 71 овог закона.

Члан 73

Својство губи студент који не положи у року од две године од уписа на факултет испите из свих предмета предвиђених наставним планом факултета за прву годину студија.

Лице које је изгубило својство студента по основу из претходног става не може се поново уписати на исти факултет.

Одредба става 1 овог члана неће се примењивати на студента који је био спречен у полагању испита тешком болешћу дужег трајања.

4. Дисциплинске одговорности студената

Члан 74

За повреду универзитетских и факултетских прописа и угледа студента, студенти одговарају дисциплински по прописима које доноси универзитетски савет.

Поступак по дисциплинским прекршајима заснива се на начелима кривичног поступка.

Члан 75

Студенту може бити изречена дисциплинска казна искључења са факултета од једне до пет година у случају кад изврши повреду дисциплине у тако тешком облику који показује друштвену или моралну неподобност истога за рад на факултету.

У нарочито тешким случајевима може се студенту изрећи дисциплинска казна искључења са универзитета од једне до пет година.

Члан 76

Дисциплинске казне из члана 75 овог закона могу се изрицати само од надлежног дисциплинског суда.

По протеку године дана од дана извршења прекршаја не може се покренути дисциплински поступак, а по протеку две године не могу се изрећи казне за дисциплински прекршај.

Члан 77

Универзитетски савет може по молби кажњеног студента или по својој иницијативи, а по претходно прибављеном мишљењу првостепеног дисциплинског суда, изречену дисциплинску казну из члана 75 овог закона опростити или тежу дисциплинску казну заменити блажом дисциплинском казном.

IV – НАСТАВНИЦИ, ФАКУЛТЕТСКИ САРАДНИЦИ И САРАДНИЦИ ФАКУЛТЕТСКИХ И УНИВЕРЗИТЕТСКИХ УСТАНОВА

1. Наставници

Члан 78

Универзитетски наставници су: редовни професори, ванредни професори и доценти.

Члан 79

Избор универзитетског наставника врши се на основу конкурса.

Конкурси се објављују на начин приступачан широј јавности. Начин објављивања конкурса прописује статут универзитета.

Биографски подаци и подаци о научним и стручним радовима пријављених кандидата учиниће се приступачним јавности пре избора на начин који пропише статут универзитета.

Члан 80

За универзитетског наставника може бити изабран кандидат који има докторат и који влада проблемима своје научне дисциплине, и показује способност за самостални научни и наставнички рад. Статутом факултета поред ових могу се предвидети и други услови за избор универзитетских наставника.

Статутом факултета може се предвидети да за наставника за одређене предмете може бити изабран и кандидат који нема докторат, али има свршени факултет и примљен хабилитациони рад.

За ванредног односно редовног професора може бити изабран кандидат који поред услова из ст. 1 односно ст. 2 овог члана има и бројније и значајније научне и стручне радове.

Члан 81

Хабилитациони рад је самостална научна студија или стручни рад, који оригиналним концепцијама или новим поступцима и решењима унапређује односну област науке или струке.

Хабилитациони рад припрема кандидат у споразуму са факултетском управом или у споразуму са одговарајућом катедром ако је за то овласти факултетска управа. Изузетно, као хабилитациони рад може бити примљен и већ објављени научни или стручни рад.

Хабилитациони рад оцењује факултетска управа на основу мишљења посебне комисије састављене од професора, коју одређује факултетска управа.

Члан 82

Избор доцента врши се на основу реферата најмање два наставника. У избору учествују сви наставници факултета.

Избор ванредног професора врши се на основу реферата најмање два професора. У избору учествују сви наставници факултета.

Избор редовног професора врши се на основу реферата најмање три редовна професора. У избору учествују редовни и ванредни професори.

Референте одређује факултетска управа. За референте могу бити одређени и наставници са других домаћих факултета.

Члан 83

Доценти и ванредни професори поново се бирају сваке пете године. За место доцента односно ванредног професора од чијег је избора протекло пет година расписује се конкурс.

Члан 84

На предлог факултетске управе или по сопственој иницијативи факултетски савет може у свако доба расписати конкурс за избор ванредног или редовног професора ако утврди да то захтева интерес унапређења научног и наставног рада у одређеној струци или у научној дисциплини.

У конкурсу може учествовати и професор који заузима место за које се конкурс расписује.

Одлуку факултетског савета о расписивању конкурса за поновни избор у смислу одредбе претходног става потврђује универзитетски савет.

Члан 85

У случају потребе могу се бирати хонорарни редовни и ванредни професори и хонорарни доценти на начин и под условима који важе за избор универзитетских наставника.

Пензионисани наставник универзитета или наставник неког другог факултета може бити изабран за хонорарног наставника без конкурса, на основу образложеног предлога надлежне катедре. У погледу потврде избора ових хонорарних наставника у свему се примењују одредбе о потврди избора универзитетских наставника.

Хонорарни наставник не може бити биран од стране факултетске управе за члана универзитетског или факултетског савета, као ни за ректора, проректора, декана, продекана, шефа катедре, старешину отсека односно групе и за руководиоца универзитетске односно факултетске установе.

Члан 86

Изузетно, изван услова прописних овим законом може бити позван за редовног професора универзитета истакнути научник и стручњак чији научни и стручни радови уживају опште признање.

Одлуку о позиву доноси факултетска управа на образложени предлог три редовна професора. Одлуку потврђује универзитетски савет.

Члан 87

Наставници држе предавања, врше испите и руководе научним и наставним радом.

Члан 88

Наставнику универзитета престаје редовна служба на крају школске године у којој наврши 70 година живота.

Одлуком универзитетског савета, на предлог факултетског савета, може се изузетно задржати у редовној служби, с његовим пристанком, на-

ставник који је навршио 70 година живота ако је то од посебног интереса за наставу.

Одлуком универзитетског савета може наставнику универзитета престати служба и пре навршене 70 године живота ако за то постоји потреба и ако има услова за старосну пензију по општим прописима.

Одлуком универзитетског савета наставнику универзитета престаје служба и пре навршене 70 године живота, ако је по општим прописима испунио услове за пензију и ако је поднео захтев за пензионисање.

Против одлуке универзитетског савета наставник има право жалбе Извршном већу Народне Републике Србије у року од 15 дана од пријема решења.

Члан 89

Одлуком универзитетског савета а на предлог факултетске управе, наставнику универзитета може престати служба и пре истека времена на које је биран ако се установи да није у могућности да обавља своју дужност или да је морално неподобан за позив универзитетског наставника.

Против одлуке универзитетског савета наставник има право жалбе Извршном већу Народне Републике Србије у року од 15 дана од дана пријема решења.

Члан 90

Наставнику коме било по ком основу престане служба на универзитету, а не испуњава услове за стицање пензије или их испуњава делимично, Извршно веће Народне Републике Србије може одредити пензију ван постојећих општих прописа о пензионисању и праву на пензију.

Члан 91

Ради припреме кадрова за универзитетске наставнике и проширење круга научних и стручних радника који могу допринети раду факултета, универзитетских и факултетских установа, установљава се хабилитација за позив универзитетског наставника.

Хабилитација за позив универзитетског наставника стиче се на основу научног односно стручног рада који одговара условима одређеним у ставу 1 члана 81 овог закона, а по поступку одређеном у ставу 2 и 3 истог члана.

Хабилитација за позив универзитетског наставника има на конкурсу за избор универзитетског наставника исту вредност као и хабилитација стечена по одредби члана 81 овог закона.

Лица хабилитована за позив универзитетског наставника могу бити позивана да одржавају поједина предавања на факултету, на сарадњу на вежбама и у семинарима и да обављају испите. Ближе одредбе о облицима сарадње ових лица на остварењу задатака универзитетских установа прописује статут универзитета, а на остварењу задатака факултета и факултетских установа статут факултета.

2. Факултетски сарадници и сарадници факултетских и универзитетских установа

Члан 92

На факултету, у факултетским и универзитетским установама бирају се факултетски сарадници и сарадници факултетских и универзитетских установа.

Факултетски сарадници и сарадници факултетских и универзитетских установа сарађују по упутствима наставника на извођењу наставе и у научном и стручном раду.

Универзитетске и факултетске установе могу имати спољне научне и стручне сараднике, који сарађују на извршењу задатака установе. Ови сарадници бирају се под условима и по поступку предвиђеном у члану 37 овог закона.

Члан 93

Факултетски сарадници и сарадници факултетских и универзитетских установа су: асистенти, научни и стручни сарадници, руководиоци вежби и практичних радова, лектори и наставници вештина.

Статутом универзитета и факултета могу се установљавати и друга звања факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа.

Члан 94

За факултетског сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа може бити изабрано лице које има факултетску спрему.

Статутом универзитета и факултета одређују се остали услови за избор факултетског сарадника и сарадника факултетске и универзитетске установе.

Члан 95

Статутом универзитета и факултета прописане се ближе одредбе о раду факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа.

Члан 96

У случају потребе могу се бирати и хонорарни факултетски сарадници и сарадници факултетских и универзитетских установа.

Услов и начин избора хонорарних сарадника исти су као и за избор сарадника.

Члан 97

Избор факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа врши се конкурсом.

У избору научних сарадника факултета и факултетских установа учествују наставници и научни сарадници, а у избору осталих факултетских сарадника и сарадника факултетских установа учествују сви чланови факултетске управе.

Избор факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа обнавља се према звањима, и то: за асистенте после три године; за стручне сараднике, лекторе, руководиоце вежби и практичних радова и наставнике вештина после четири године; за научне сараднике после пет година.

Статутом универзитета и факултета одредиће се рокови за обнову избора за остала звања факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа која буду установљена. Ти рокови не могу бити краћи од три ни дужи од пет година.

Одредбе става 2 и 3 члана 79 овог закона примењују се и при избору факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа.

Члан 98

Факултетском сараднику и сараднику факултетске односно универзитетске установе може престати служба и пре истека времена на које

је биран, ако се установи да није у могућности да обавља своју дужност или да је морално неподобан за вршење те дужности.

Одлуку у смислу одредбе претходног става доноси за сараднике универзитетских установа универзитетски савет на предлог универзитетске управе, а за факултетске сараднике и сараднике факултетских установа факултетски савет на предлог факултетске управе.

Против одлуке универзитетског односно факултетског савета факултетски сарадник, сарадник факултетске и универзитетске установе има право жалбе Извршном већу Народне Републике Србије у року од 15 дана од дана пријема решења.

3. Дисциплинска одговорност

Члан 99

За повреде дужности или угледа службе наставници, факултетски сарадници и сарадници факултетских и универзитетских установа одговарају дисциплински по овом закону.

За повреде дужности или угледа службе могу се изрећи ове дисциплинске мере:

- а) писмена опомена,
- б) писмени укор.

Члан 100

Дисциплинске мере могу се изрицати само пресудом надлежног дисциплинског суда.

Члан 101

Дисциплински поступак се не може покренути ако је протекла једна година од дана извршења дисциплинског прекршаја, а дисциплинска мера не може се изрећи ако су протекле две године од извршења дисциплинског прекршаја.

Члан 102

Наставник, факултетски сарадник и сарадник факултетске и универзитетске установе коме су у току једне године изречене две дисциплинске мере, од којих је једна писмени укор, не може за време од две године бити биран у више звање, за члана колективног органа управљања универ-

зитета и факултета и њихових установа, за ректора, проректора, декана, продекана, старешину отсека и групе, руководиоца универзитетске и факултетске установе, шефа катедре, председника и члана дисциплинског суда или њиховог заменика, као и за дисциплинског тужиоца и његовог заменика.

Члан 103

За дисциплинске прекршаје наставници, факултетски сарадници и сарадници факултетских и универзитетских установа одговарају пред првостепеним дисциплинским судом и пред вишим дисциплинским судом.

Виши дисциплински суд је другостепени дисциплински суд.

Члан 104

Првостепени дисциплински суд суди у већу које се састоји од председника и два члана.

Виши дисциплински суд суди у већу које се састоји од председника и четири члана.

Члан 105

Председника и чланове првостепеног дисциплинског суда и њихове заменике бира и разрешава универзитетска управа из реда наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа.

Председника и чланове вишег дисциплинског суда и њихове заменике бира и разрешава универзитетски савет из реда наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа.

Сваком председнику и члану суда бира се заменик.

Заменик улази у састав већа кад је члан кога он замењује спречен да врши дужност или када је изузет.

Избор се врши на две године.

Хонорарни наставници и хонорарни сарадници не могу бити бирали за председника и чланове дисциплинског суда или њихове заменике.

Члан 106

При првостепеном и вишем суду постоји по један дисциплински тужилац и његов заменик.

Дисциплинског тужиоца при првостепеном дисциплинском суду и његовог заменика бира и разрешава универзитетска управа, а дисциплинског тужиоца при вишем дисциплинском суду и његовог заменика бира и разрешава универзитетски савет.

Дисциплински тужиоци и њихови заменици бирају се из реда наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа.

Дисциплински тужиоци и њихови заменици бирају се на две године.

Заменици дисциплинских тужилаца раде у границама овлашћења која им даје дисциплински тужилац, као и у случају кад је дисциплински тужилац спречен да врши дужност или када је изузет.

Хонорарни наставници и хонорарни сарадници не могу бити бирали за дисциплинске тужиоце или њихове заменике.

Члан 107

Дисциплински поступак води се сходном применом одредаба о дисциплинском поступку за државне службенике уколико овим законом није друкчије одређено. Ако недостају одредбе о прописима у дисциплинском поступку за државне службенике, примењиваће се сходно начела кривичног поступка.

Члан 108

Правоснажне пресуде дисциплинског суда првостепени дисциплински суд доставља универзитетском и факултетском савету, универзитетској и факултетској управи, ректору и декану.

О извршењу пресуде стара се ректор односно декан.

Члан 109

Наставник, факултетски сарадник и сарадник факултетске и универзитетске установе може бити привремено удаљен од дужности ако је противу њега подигнута непосредна оптужница или отворена истрага или ако је стављен у притвор, као и у случају када је покренут поступак за престанак службе због моралне неподобности.

Одлуку доноси орган надлежан за доношење одлуке о престанку службе.

4. Заједничке одредбе

Члан 110

Уколико овим законом није друкчије одређено, на наставнике, факултетске сараднике и сараднике факултетских и универзитетских установа примењиваће се прописи о државним службеницима.

VII – ОРГАНИ УПРАВЉАЊА УНИВЕРЗИТЕТОМ И ФАКУЛТЕТИМА

1. Органи управљања универзитетом

Члан 111

Универзитетом управљају универзитетски савет, универзитетска управа и ректор.

а) Универзитетски савет

Члан 112

Универзитетски савет сачињавају:

- 1) чланови које бира Народна скупштина Народне Републике Србије из реда научних, стручних и других јавних радника;
- 2) по један члан кога бира факултетска управа сваког факултета из реда чланова управе;
- 3) један члан кога бира из реда народних одборника народни одбор среза у коме је седиште универзитета;
- 4) један члан кога бирају студенти из својих редова;
- 5) ректор и проректор универзитета.

Број чланова које бира Народна скупштина одређују се одлуком скупштине о избору. Предлог за избор ових чланова подноси Извршно веће Народне Републике Србије.

Статутом универзитета прописаће се начин избора члана универзитетског савета кога бирају студенти.

Универзитетски савет бира се на време од две године. Тело које бира може појединог члана чији избор врши разрешити и пре истека овог времена.

Члан 113

Универзитетски савет бира тајним гласањем председника из реда чланова савета.

Претседник сазива седнице савета и претседава им.

Претседник сазива седнице по својој иницијативи, на предлог ректора, на предлог једне трећине универзитетског савета или на предлог факултетског савета.

Ако претседник не сазове седницу у року од осам дана од пријема предлога, ректор, факултетски савет односно чланови универзитетског савета који су предложили сазивање седнице, могу сами сазвати седницу савета.

Члан 114

Универзитетски савет:

1) утврђује статут универзитета, даје мишљење о статутима факултета и подноси их Народној скупштини Народне Републике Србије на потврду;

2) потврђује изборе универзитетских наставника, научних сарадника, руководиоца и сарадника универзитетских установа и доноси одлуке о престанку њихове службе односно о разрешењу руководиоца универзитетских установа;

3) утврђује предрачун прихода и расхода универзитетских органа и установа и даје мишљење о предрачунима факултета и факултетских установа, и доставља их Извршном већу Народне Републике Србије;

4) претреса општа питања и доноси закључке и препоруке од заједничког интереса за управљање факултетима и организацију наставе и научног рада;

5) потврђује одлуке факултета о оснивању, спајању и укидању факултетских установа и одлуке универзитетске управе о оснивању, спајању и укидању универзитетских установа;

6) бира и разрешава председника и чланове другостепеног дисциплинског суда за наставнике и дисциплинског тужиоца за наставнике и њихове заменике;

7) доноси прописе о дисциплинској одговорности студента и бира и разрешава претседника и чланове другостепеног дисциплинског суда за студенте и њихове заменике;

8) претреса општа питања материјалног положаја и здравствене заштите студената и доноси закључке и препоруке;

9) даје сагласност на правила студентских удружења која делују у оквиру универзитета;

10) врши општи надзор над коришћењем општенародне имовине којом управљају факултети и универзитетске установе.

Универзитетски савет врши и друге послове одређене законом.

Члан 115

Универзитетски савет може решавати о утврђивању статута универзитета, о потврђивању избора и о престанку службе универзитетског наставника и разрешењу руководиоца универзитетске установе ако је на седници присутно најмање две трећине чланова савета.

Члан универзитетског савета ког бирају студенти не учествује у гласању о потврди избора и доношењу одлуке о престанку службе универзитетског наставника, научног сарадника и сарадника универзитетске установе и разрешењу руководиоца универзитетске установе, о избору и разрешењу чланова другостепеног дисциплинског суда за наставнике и дисциплинског тужиоца за наставнике, као ни у гласању при доношењу закључака и препорука о наставним плановима.

Члан 116

Одлуке универзитетског савета потписује претседник савета и ректор.

Члан 117

За проучавање и припрему питања из свог делокруга универзитетски савет може образовати сталне и повремене комисије.

Члан 118

Универзитетска управа, факултетски савет и факултетска управа могу подносити приговор Извршном већу Народне Републике Србије против одлуке универзитетског савета, ако сматрају да одлука није у сагла-

ности са Уставом, законом или статутом. Приговор се подноси у року од 15 дана од дана објављивања одлуке.

Приговор поднет у року обуставља извршење одлуке.

Приговор се предаје ректору, који је дужан да га без одлагања са целим предметом достави Извршном већу и о томе обавести претседника универзитетског савета, подносиоца приговора и заинтересовани факултет односно установу.

Одредба става 1 овог члана не односи се на решења донета у управном поступку.

Члан 119

По благовременом приговору Извршно веће Народне Републике Србије доноси решење у року од месец дана од пријема приговора.

Ако Извршно веће нађе да је приговор на закону заснован, поништиће одлуку образложеним решењем, које ће доставити универзитетском савету, подносиоцу приговора и ректору.

Ако Извршно веће не достави решење у року из става 1 овог члана одлука се извршава.

б) Универзитетска управа

Члан 120

Универзитетску управу сачињавају ректор, проректор и декани свих факултета.

Члан 121

Универзитетска управа:

- 1) саставља предлог статута универзитета;
- 2) бира руководиоце и сараднике универзитетских установа и предлаже универзитетском савету доношење одлуке о престанку службе сарадника универзитетских установа и разрешењу руководилица универзитетских установа;
- 3) саставља предлог предрачуна универзитетских органа и установа;
- 4) управља имовином, фондовима и задужбинама универзитета и доноси одлуке о примању или одбијању поклона или завештања;

5) разматра питања организације наставе и научног рада, од заједничког интереса за факултете;

6) доноси одлуке о оснивању, спајању и укидању универзитетских установа;

7) даје сагласност на план о раду универзитетских установа;

8) доноси одлуке о додељивању титуле почасног доктора;

9) упућује мишљења и предлоге универзитетском савету и проучава питања која јој упути универзитетски савет;

10) стара се о материјалном стању студената;

11) бира и разрешава претседника и чланове првостепеног дисциплинског суда за наставнике и дисциплинског тужиоца за наставнике и њихове заменике;

12) поставља и разрешава секретара универзитета.

Универзитетска управа врши и друге послове одређене законом.

Члан 122

Универзитетска управа може решавати о избору и разрешењу руководиоца универзитетских установа ако је на седници присутно две трећине чланова управе.

Када се на дневном реду седнице налазе питања о материјалном стању студената и друга питања од интереса за студенте, седници универзитетске управе имају право да присуствују и излажу мишљење и претставници студената, али немају право да учествују у одлучивању.

Члан 123

Одлуке универзитетске управе потписује ректор.

Члан 124

За проучавање и припрему појединих питања из своје надлежности универзитетска управа може образовати сталне и повремене комисије.

в) Ректор

Члан 125

Ректора и проректора бира универзитетска скупштина из реда универзитетских професора.

Ректор и проректор бирају се тајним гласањем на време на које се бира и универзитетски савет.

У случају да остане упражњено место ректора или проректора бира се нов ректор односно проректор за време до истека мандата раније изабраног ректора односно проректора.

Члан 126

Ректор претставља универзитет.

Ректор универзитета се стара о примени закона и статута универзитета и врши друге послове који су законом, статутом или другим прописима стављени у његов делокруг, а нарочито:

1) припрема и сазива седнице универзитетске управе, претседава им, потписује и извршује њене одлуке;

2) припрема седнице универзитетског савета и извршује његове одлуке;

3) извршава предрачун прихода и расхода универзитета као наредбодавац;

4) врши промоције на степен доктора наука и почасног доктора и потписује са деканом дипломе;

5) доноси решења о службеничким односима руководиоца и сарадника универзитетских установа и поставља службенике секретаријата универзитета;

6) подноси у име универзитетске управе универзитетској скупштини годишњи извештај о раду универзитета.

Члан 127

Ректор универзитета има право и дужност да у року од осам дана од дана доношења задржи од извршења одлуке универзитетске управе које су противне закону, статуту универзитета или одлукама универзитетског савета. Ректор је дужан да без одлагања обавести претседника универзитетског савета о своме решењу ради изношења ствари пред универзитетски савет и да истовремено о томе обавести и универзитетску управу.

Универзитетски савет је дужан да у року од месец дана од дана обуставе донесе своју одлуку.

Одлука универзитетског савета обавезна је за универзитетску управу и ректора.

Ако универзитетски савет не донесе одлуку у року из претходног става одлука се извршава.

Одредба става 1 овог члана не односи се на решења донета у управном поступку.

Члан 128

Ректора у случају спречености замењује проректор. Одлуком универзитетске управе, на предлог ректора, проректору се може поверити вршење појединих послова за које је овлашћен ректор.

2. Органи управљања факултетом

Члан 129

Факултетом управљају факултетски савет, факултетска управа и декан.

а) Факултетски савет

Члан 130

Факултетски савет сачињавају:

- 1) чланови који бира Народна скупштина Народне Републике Србије из реда научних, стручних и других јавних радника;
- 2) чланови које бира факултетска управа из реда својих чланова;
- 3) члан кога бирају студенти из својих редова;
- 4) декан и продекан факултета.

Број чланова које бира Народна скупштина одређује се одлуком Скупштине о избору. Предлог за избор ових чланова подноси Извршно веће Народне Републике Србије.

Број чланова које бира факултетска управа, начин њиховог избора, као и начин избора члана факултетског савета кога бирају студенти прописује се статутом факултета.

Факултетски савет бира се на време од две године. Тело које бира може разрешити поједине чланове чији избор врши и пре истека овог времена.

Члан 131

Факултетски савет бира тајним гласањем претседника из реда чланова савета.

Претседник сазива седнице и претседава им.

Претседник сазива седнице савета по својој иницијативи, на предлог декана или на предлог једне трећине чланова савета.

Ако претседник не сазове седницу у року од осам дана од пријема предлога, декан односно чланови савета који су предложили сазивање седнице могу сами сазвати седницу.

Члан 132

Факултетски савет:

- 1) утврђује предлог статута факултета;
- 2) расписује конкурсе за изборе наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских установа, на предлог факултетске управе или по сопственој иницијативи;
- 3) потврђује изборе факултетских сарадника, руководилица и сарадника факултетских установа, и по предлогу факултетске управе доноси одлуке о престанку службе факултетских сарадника и сарадника факултетских установа и разрешењу руководилица факултетских установа;
- 4) даје мишљење о избору универзитетских наставника и научних сарадника на тражење универзитетског савета или по својој иницијативи;
- 5) утврђује предлог предрачуна прихода и расхода факултета и њихових установа и врши надзор над његовим извршењем;
- 6) разматра одлуке о оснивању, спајању и укидању факултетских установа и упућује их универзитетском савету;
- 7) даје препоруке за израду наставних програма;
- 8) доноси одлуке о увођењу наставе за усавршавање и специјализацију по предлогу факултетске управе или по сопственој иницијативи и даје сагласност за наставни план ове наставе;
- 9) даје препоруке факултетској управи за стављање појединих задатака и проблема у план научног рада факултетских установа;

10) бира и разрешава претседнике и чланове првостепеног дисциплинског суда за студенте и њихове заменике;

11) стара се о условима живота и рада студената и разматра предлоге студентских организација за решавање питања у области организације и извођења наставе и материјалног положаја студената;

12) претреса рад факултета у целини.

Факултетски савет врши и друге послове одређене законом.

Члан 133

Факултетски савет може решавати о потврђивању избора и о разрешавању руководиоца факултетских установа ако је на седници присутно најмање две трећине чланова савета.

Члан факултетског савета кога бирају студенти не учествује у гласању при давању мишљења, о избору наставника и научних сарадника, као ни о потврди избора и доношењу одлуке о престанку службе факултетских сарадника и сарадника факултетских установа, о потврди избора и разрешењу руководиоца факултетских установа, и о утврђивању наставних планова.

Наставник који није члан факултетског савета има право да присуствује седници савета и да излаже мишљење и чини предлоге кад се на дневном реду савета налазе питања његове струке и друга начелна питања наставе и научног рада која се непосредно односе на његову струку.

Члан 134

Одлуке факултетског савета потписују претседник и декан.

Члан 135

За проучавање и припрему питања из своје надлежности факултетски савет може образовати сталне и повремене комисије.

Члан 136

Факултетска управа може у року од 15 дана од доношења одлуке поднети приговор Извршном већу Народне Републике Србије против одлуке факултетског савета, ако сматра да одлука није у сагласности са Уставом, законом или статутом.

Приговор поднет у року задржава извршење одлуке.

Приговор се предаје декану, који је дужан да га без одлагања са целим предметом достави Извршно већу и о томе обавести претседника факултетског савета, подносиоца приговора и заинтересоване установе.

Одредба става 1 овог члана не односи се на решења донета у управном поступку.

Члан 137

По благовременом приговору Извршно веће Народне Републике Србије доноси решење у року од месец дана од пријема приговора.

Ако Извршно веће нађе да је приговор на закону заснован, поништиће одлуку образложеним решењем, које ће доставити факултетском савету, подносиоцу приговора и декану.

Ако Извршно веће не достави решење у року из става 1 овог члана одлука се извршава.

б) Факултетска управа

Члан 138

Факултетску управу сачињавају наставници и одређен број факултетских сарадника и сарадника факултетских установа.

Број сарадника који улазе у управу и начин њиховог избора утврђује се статутом факултета. Они се бирају на две године.

Статутом факултета може се одредити да се хонорарни наставници не узимају у обзир при утврђивању броја чланова управе са којим управа може пуноважно решавати.

Члан 139

Факултетска управа:

- 1) саставља предлог статута факултета;
- 2) бира наставнике, факултетске сараднике, и руководиоце и сараднике факултетских установа и предлаже доношење одлуке о престанку службе наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских установа и о разрешењу руководиоца факултетских установа;
- 3) бира и разрешава декана и продекана;
- 4) бира шефове катедри;
- 5) саставља предлог предрачуна прихода и расхода факултета и његових установа;

- 6) утврђује наставне програме у складу са наставним плановима;
- 7) разматра питања извођења наставе и питања од интереса за наставу и научни рад факултета и његових установа;
- 8) доноси одлуке о оснивању, спајању и укидању факултетских установа;
- 9) одлучује о увођењу необавезних предмета и утврђује наставни план и програм за ове предмете;
- 10) разматра и одобрава планове научног рада установа факултета;
- 11) израђује планове и програме студија за усавршавање и специјализацију;
- 12) стара се о подизању научног и наставног подмлатка и о спреми и раду студената;
- 13) предлаже додељивање титуле почасног доктора;
- 14) спроводи поступак за стицање степена доктора наука и за хабилитацију;
- 15) доноси одлуку о познавању истакнутог научника и стручњака за редовног професора, коју подноси на потврду универзитетском савету;
- 16) позива стручне и научне раднике из земље и иностранства да држе предавања на факултету;
- 17) управља факултетском имовином, фондовима и задужбинама и доноси одлуке о примању или одбијању поклона или завештања.
- 18) претреса послове од интереса за рад факултета и његових установа и доноси закључке и одлуке;
- 19) стара се о условима живота и рада студената;
- 20) поставља и разрешава секретара факултета.

Факултетска управа врши и друге послове који су јој одређени законом.

Члан 140

Факултетска управа може решавати о избору декана, о избору односно о престанку службе универзитетског наставника и разрешењу руководиоца факултетске установе и шефа катедре ако је на седници присутно најмање две трећине чланова управе који имају право гласа.

При одлучивању о престанку службе наставника због моралне неподобности право гласа имају сви чланови факултетске управе.

Претставници студената имају право да присуствују седницама факултетске управе када се разматрају питања извођења наставе и спровође-

ња правила студија и да износе своја мишљења и дају своје предлоге, али немају право да учествују у одлучивању.

Члан 141

На факултетима који имају отсеке односно групе факултетска управа је дужна да саслуша мишљење скупа отсека односно групе пре решавања о избору и разрешењу шефова катедри и руководиоца факултетских установа и избору и престанку службе наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских установа који раде у области отсека односно групе, као и пре решавања о свим питањима организације и извођења наставе и научног рада на отсеку односно групи.

Члан 142

Одлуке факултетске управе потписује декан.

Члан 143

За проучавање и припрему питања из свог делокруга факултетска управа може образовати сталне и повремене комисије.

а) Декан

Члан 144

Декана бира факултетска управа из реда професора на крају летњег семестра за наредну школску годину.

Новоизабрани декан ступа на дужност на почетку школске године. Избор се врши тајним гласањем.

Члан 145

Декан претставља факултет.

Декан се стара о примени закона и статута факултета и врши друге послове који су му законом, статутом или другим прописима стављени у делокруг, а нарочито:

- 1) припрема и сазива седнице факултетске управе и претседава им, потписује и стара се о извршењу њених одлука;
- 2) припрема седнице факултетског савета и стара се о извршењу његових одлука;

3) извршава предрачун прихода и расхода факултета као наредбо-
давац;

4) доноси решења о службеничким односима наставника, факул-
тетских сарадника, руководилаца и сарадника факултетских установа и по-
ставља службенике секретаријата факултета;

5) потписује са ректором дипломе;

6) потписује са шефом катедре односно руководиоцем установе
уверење о завршеном стручном усавршавању.

Члан 146

Декан има право и дужност да најдаље у року од осам дана од дана
доношења задржи од извршења одлуке факултетске управе које су против-
не закону, статуту или одлукама факултетског савета. Декан је дужан да
без одлагања о своме решењу обавести претседника факултетског савета
ради изношења ствари пред факултетски савет и да истовремено о томе
обавести и факултетску управу.

Факултетски савет је дужан да у року од месец дана од дана када је
обавештен о декановој одлуци донесе своју одлуку. Одлука факултетског
савета обавезна је за факултетску управу и декана.

Ако факултетски савет не донесе одлуку у року из претходног ста-
ва одлука се извршава.

Одредба става 1 овог члана не односи се на решења донета у
управном поступку.

Члан 147

Декан из претходне године је по правилу продекан у наредној го-
дини. У случају избора продекан се бира из реда професора на начин на
који се бира декан.

Декана у случају спречености замењује продекан. Одлуком факул-
тетске управе, на предлог декана, продекану се може поверити вршење по-
јединих послова за које је овлашћен декан.

3. Универзитетска и факултетска скупштина

а) Универзитетска скупштина

Члан 148

Универзитетску скупштину сачињавају наставници, хонорарни наставници и одређени број факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа.

Скупштини имају право да присуствују и учествују у расправљању и претставници студената.

Број факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа и број претставника студента, као и начин њиховог избора, утврђују се статутом универзитета.

Скупштина је јавна.

Члан 149

Чланови универзитетског и факултетског савета присуствују скупштини и могу учествовати у расправљању.

Члан 150

Универзитетска скупштина:

- 1) бира ректора и проректора универзитета;
- 2) претреса годишњи извештај о раду универзитета;
- 3) претреса општа питања наставног и научног рада и друга питања од општег интереса за универзитет.

Члан 151

Универзитетска скупштина састаје се редовно једанпут годишње, а поред тога и кад универзитетска управа нађе за потребно, као и на предлог факултетске управе једног факултета или једне петине наставника универзитета.

Универзитетску скупштину сазива универзитетска управа и она предлаже њен дневни ред. Ако универзитетска управа не сазове скупштину у року од 15 дана од пријема предлога, факултетска управа или наставници који су предложили сазивање скупштине могу сами сазвати скупштину.

Радам скупштине руководи претседник, кога бира скупштина на начин утврђен статутом универзитета.

Члан 152

Универзитетска скупштина може радити кад је присутна најмање половина од укупног броја чланова.

За избор ректора и проректора потребно је присуство две трећине чланова скупштине.

Одлуке се доносе већином гласова присутних чланова.

Скупштина може доносити закључке у виду препорука и резолуција.

б) Факултетска скупштина

Члан 153

Факултетску скупштину сачињавају наставници, хонорарни наставници, факултетски сарадници и сарадници факултетских установа и студенти односног факултета.

Факултетску скупштину сазива факултетска управа на завршетку сваке школске године.

Скупштина је јавна.

На скупштини факултетска управа подноси извештај о стању на факултету и о раду наставно-научног колектива и студената факултета.

Скупштина може доносити закључке у виду препорука и резолуција.

Статутом факултета одредиће се начин рада факултетске скупштине.

Члан 154

Чланови факултетског савета присуствују скупштини и могу учествовати у расправљању.

VIII – АДМИНИСТРАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТА, ФАКУЛТЕТА И УСТАНОВА

Члан 155

Административне, техничке и друге сличне послове универзитета врши секретаријат универзитета, а административне, техничке и друге сличне послове факултета врше секретаријати факултета.

Секретаријати имају потребан број стручних, канцелариских, техничких и помоћних службеника.

Члан 156

Пословима секретаријата руководи секретар под надзором и по упутствима ректора односно декана.

За секретара може бити изабрано лице које има факултетску спрему. Избор секретара врши се конкурсом.

Ближе одредбе о организацији, задацима и раду секретаријата прописују се статутом универзитета односно статутом факултета.

Члан 157

Административне, техничке и друге сличне послове универзитетских и факултетских установа врше административни, технички и други службеници установе.

Одлуком о оснивању установа може се одредити да административне, техничке и друге сличне послове установе обављају службеници секретаријата универзитета односно факултета по упутствима руководиоца установе.

Члан 158

На службенике у администрацији универзитета, факултета и њихових установа у свему се примењују прописи који важе за службенике државних органа и установа.

IX – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 159

Надлежни орган универзитета односно факултета саобразиће организацију постојећих универзитетских и факултетских установа одредбама овог закона у року од шест месеци по ступању на снагу овог закона.

Члан 160

Постојећи Рударски и Геолошки факултети Универзитета у Београду спојиће се у нови Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду крајем школске 1955/56 године.

Ближе одредбе о спајању ових факултета прописаће Извршно веће Народне Републике Србије.

Члан 161

Избор ванредних професора и доцената којима је од последњих избора већ протекло пет година, или ће у међувремену протећи тај рок, извршиће се по одредбама овог закона у року од три године од дана ступања на снагу Општег закона о универзитетима.

У року из претходног става извршиће се поновни избори свих факултетских сарадника и сарадника факултетских и универзитетских установа који су изабрани пре 1 децембра 1954 године.

Члан 162

На лица која су се на дан ступања на снагу Општег закона о универзитетима затекла у звању професора на факултетима на којима се по досадашњим прописима за избор наставника није тражио као услов докторат или хабилитациони рад, примењиваће се у погледу доктората и хабилитационог рада одредбе става 4 и 5 члана 59 Општег закона о универзитетима.

Члан 163

На факултетима на којима се по досадашњим прописима за избор наставника није тражио као услов докторат, ван случајева из чл. 80 ст. 2 овог закона, могу се још за три године по ступању на снагу овог закона би-

рати за доценте и лица која имају свршени факултет и примљени хабилитациони рад.

У погледу хабилитационог рада у свему важи члан 81 овог закона.

Члан 164

Предавачима који се у том звању затекну на дан ступања на снагу овог закона престаће функција одлуком факултетске управе најдаље до 15 јула 1958 године.

Члан 165

Ако се испити студената из предмета редовне наставе не могу обавити у одређеном року услед недовољног броја наставника на факултету, факултетска управа може, на предлог одговарајуће катедре, позвати као испитиваче научне сараднике универзитетских и факултетских установа, лица хабилована за позив универзитетског наставника и друге стручњаке ван факултета.

Лица из претходног става обављају испите по упутствима и под надзором наставника или професора кога одреди катедра.

Члан 166

Овлашћује се Извршно веће Народне Републике Србије да као услов за упис на одређене факултете уведе и квалификациони испит.

Квалификациони испит је проверавање потребне претходне спреме и способности за студирање на одређеном факултету.

Програм квалификационог испита израђује факултетска управа, а потврђује га факултетски савет уз сагласност универзитетског савета. Програм се објављује најдаље на десет месеци пре почетка школске године за коју програм важи.

Квалификациони испит је усмени или писмени, или усмени и писмени, а полаже се пред комисијом коју образује факултетска управа из рада факултетских наставника и других стручњака ван факултета.

Квалификациони испит је јаван.

За упис на факултете у школској 1956/57 години квалификациони испит полагаће се по посебним прописима.

Члан 167

При прелазу на други факултет у току студија студент је дужан да претходно положи прописани квалификациони испит на факултету на који прелази ако је квалификациони испит предвиђен као услов за упис на тај факултет.

Ако је при упису на факултет са кога прелази полагао квалификациони испит по програму који одговара програму квалификационог испита који се полаже на факултету на који прелази, студент не подлеже обавези да полаже овај испит. Ако постоји разлика у програмима квалификационих испита факултетска управа факултета на који студент прелази одређиће у коме ће обиму студент полагати допунски квалификациони испит.

Не подлеже обавези полагања прописаног квалификационог испита студент који испуњава услове за упис у другу годину на факултету на који прелази.

Члан 168

Студент који је на дан ступања на снагу овог закона имао уписане све семестре редовне наставе губи све повластице везане за својство студента ако у року од две године по ступању на снагу овог закона не положи испите из свих обавезних предмета.

У свему осталом за студенте из претходног става важе одредбе става 3, 4 и 5 члана 71 овог закона.

Члан 169

У року од две године од дана ступања на снагу овог закона факултетске управе могу установљавати катедре уз сагласност факултетског савета.

Члан 170

Статут универзитета и статути факултета донеће се најдаље за шест месеци по ступању на снагу овог закона.

Члан 171

Овај закон ступа на снагу 15 дана по објављивању у „Службеном гласнику Народне Републике Србије”.

[Службени гласник Народне Републике Србије, 12 (1956), 13, стр. 229-241]